

Nr 233.

Av herr **Hagård m. fl.**, om statsbidrag till *De vanföras riksorganisation*.

I syfte att skapa fysiskt, andligt och socialt välbefinnande har riksdagen i tidigare sammanhang vidtagit många åtgärder, som kommit de vanföra till del. Bl. a. gäller detta effektiviseringen av kurators- och arbetsverksamheten samt yrkesutbildningens utbyggnad. Insatserna från invalidernas egna organisationer bör därvid icke förringas. I flera fall har organisationerna inte stannat vid att endast vara ett opinionsbildande organ utan också känt skyldighet att påtaga sig uppgifter, som samhället ännu inte kunnat övertaga.

I detta sammanhang spelar De vanföras riksorganisation (DVR) en synnerligen betydelsefull roll. Enligt sina stadgar har föreningen, som för närvarande omfattar cirka 7 000 medlemmar, till ändamål att organisera de vanföra och få dem intresserade i en hela landet omfattande organisation för att därigenom söka främja de vanföras intressen. De vanföras riksorganisation utestänger alltså icke någon grupp av invalider utan står — i motsats till flera andra organisationer — öppen för alla. Det har ofta anmärkts på att invaliderna i Sverige icke har en gemensam organisation. Psykologiskt är detta emellertid mycket förklarligt emedan de, som drabbats av en viss sjukdom, lätt känner sig dragna till varandra och finner sig ha gemensamma intressen. Å andra sidan måste fasthållas att själva invaliditeten är det väsentliga, ej dess orsaker. Krafter är även i rörelse för att i görligaste mån åstadkomma en samordning mellan de olika intresseorganisationerna och det är vår förhoppning att dessa krafter skall vinna framgång i sina strävanden.

Bland de uppgifter, som De vanföras riksorganisation sedan en lång följd av år sökt lösa, är konvalescent- och rekreationsvården för vanföra. De anläggningar, som vuxit upp för att tillgodose detta behov, har krävt stor del av de medel organisationen haft att förfoga över och fordrar oupphörligt nya tillskott. Allteftersom denna verksamhetsgren utvecklats och blivit känd har den även fått stöd hos kommuner och landsting. Vid sidan av denna verksamhet har organisationen på ett betydelsefullt sätt kunnat bidra till förbättringar av de vanföras situation genom utdelande av stipendier, bidrag till invalidfordon m. m.

Under senare år har emellertid en ny arbetsuppgift för organisationen trätt i förgrunden. Detta sammanhänger med att de vanföras trygghet visserligen förbättrats i och med genomförda socialreformer men att detta samtidigt medfört, att en viss kunskap erfordras för att kunna överblicka de möjligheter till stöd och hjälp, som samhället är berett att lämna invaliderna, men vilken kunskap den enskilde inte alltid besitter. Under senare år har De vanföras riksorganisation därför förmärkt, att dess medlemmar i alltmer ökad omfattning vänder sig till den egna organisationen för att erhålla råd och hjälp i dessa ärenden. Det har då varit självfallet att förbundets tjänstemän i allt större utsträckning nödgats befatta sig med rent kurativa arbetsuppgifter. I och för sig är denna väg naturlig och visar ett stort förtroende för den egna rörelsen. Måhända skulle någon vilja invända att redan inrättade statliga och kommunala tjänster skall kunna täcka ifrågavarande behov. I praktiken har det emellertid faktiskt visat sig att så inte är fallet. Ledningen för De vanföras riksorganisation har ej heller ansett sig böra eller kunna avvisa dessa arbetsuppgifter även om förbundets expedition i allt större utsträckning tagits i anspråk härför. För organisationen har emellertid detta förhållande givetvis medfört ekonomiska svårigheter och ett starkt önskemål inom organisationen är att kunna anställa en person för kurativa uppgifter, så att organisationens ombudsman kan frigöras för sina egentliga uppgifter, nämligen att sköta expeditionella frågor och över huvud taget verka för organisationens stärkande.

På grund av De vanföras riksorganisations alltmer ökade betydelse, den viktiga verksamhet, som utföres inom densamma och mot bakgrunden av ovanstående skisserade utveckling torde det icke vara oskäligt om visst stöd från statsmakternas sida lämnas för nyssnämnda under senare år alltmer ökade verksamhet. Den vaksamhet, som varje medlem utövar över den egna organisationen, bör vara en tillräcklig garanti för en effektiv verksamhet på ifrågavarande område.

Trots angelägenheten att begränsa statsutgifterna men med kännedom om De vanföras riksorganisations 30-åriga arbete till invalidernas fromma får vi därför hemställa,

att riksdagen måtte för budgetåret 1954/55 till De vanföras riksorganisation anvisa 15 000 kronor att användas för den kurativa verksamhet, som organisationen bedriver.

Stockholm den 27 januari 1954.

Henrik Munktell.

Einar Rimmerfors.

Alarik Hagård.

Erik Magnusson.

Ingemund Bengtsson,
Varberg.

Etty Eriksson,
Ängelholm.

K. J. Andersson
i Alfredshem.